

## Friedrich Hölderlin

### Die Eichbäume

Aus den Gärten komm ich zu euch, ihr Söhne des Berges!  
Aus den Gärten, da lebt die Natur geduldig und häuslich,  
Pflegend und wieder gepflegt mit dem fleißigen Menschen zusammen.  
Aber ihr, ihr Herrlichen! steht, wie ein Volk von Titanen  
In der zahmeren Welt und gehört nur euch und dem Himmel,  
Der euch nährt' und erzog, und der Erde, die euch geboren.  
Keiner von euch ist noch in die Schule der Menschen gegangen,  
Und ihr drängt euch fröhlich und frei, aus der kräftigen Wurzel,  
Untereinander herauf und ergreift, wie der Adler die Beute,  
Mit gewaltigem Arme den Raum, und gegen die Wolken  
Ist euch heiter und groß die sonnige Krone gerichtet.  
Eine Welt ist jeder von euch, wie die Sterne des Himmels  
Lebt ihr, jeder ein Gott, in freiem Bunde zusammen.  
Könnt ich die Knechtschaft nur erdulden, ich neidete nimmer  
Diesen Wald und schmiegte mich gern ans gesellige Leben.  
Fesselte nur nicht mehr ans gesellige Leben das Herz mich,  
Das von Liebe nicht läßt, wie gern würd ich unter euch wohnen!

Uit de tuinen kom ik tot u, gij zonen der bergen!  
Uit de tuinen, daar woont de natuur geduldig en huiselijk,  
Zorgend, zelf verzorgd, met de mens, de nijvere, samen.  
Gij echter, heerlijke wezens, staat, als een volk van Titanen  
In de al te makke wereld, slechts trouw aan uzelf en de hemel  
Die u voedde en grootbracht en aan de aarde die u gebaard heeft.  
Geen van u is ooit naar de school van de mensen gegaan,  
Vrij en uitbundig dringt gij, uit krachtige wortels,  
Samen omhoog en grijpt, zoals adelaars buit,  
Met geweldige armen de ruimte en tegen de wolken  
Staan daar luchtig en groots uw zonnige kruinen te prijken.  
Elk van u is een wereld, als de sterren aan de hemel  
Leeft gij, ieder een God, vrij genoten, tezamen.  
Kon ik maar de knechtschap verdragen, ik zou nooit jaloers zijn  
Op dit woud, graag zou ik mij aanvlijen tegen het huiselijk leven.  
Klonk mijn hart, dat van liefde niet loskomt, mij maar niet langer  
Vast aan dit huiselijke leven, hoe graag zou ik onder u wonen!

*Vertalingen door Geert van Istendael en Erik Derycke in 'de mooiste van Friedrich Hölderlin' uitg. Lannoo uitg. Atlas 2010*

## MEIN EIGENTUM

In seiner Fülle ruhet der Herbsttag nun,  
Geläutert ist die Traub und der Hain ist roth  
Vom Obst, wenn schon der holden Blüthen  
Manche der Erde zum Danke fielen.

Und rings im Felde, wo ich den Pfad hinaus  
Den stillen, wandle, ist den Zufriedenen  
Ihr Gut gereift und viel der frohen  
Mühe gewähret der Reichtum ihnen.

Vom Himmel blicket zu den Geschäftigen  
Durch ihre Bäume milde das Licht herab,  
Die Freude teilend, denn es wuchs durch  
Hände der Menschen allein die Frucht nicht.

Und leuchtest du, o Goldnes, auch mir, und wehst  
Auch du mir wieder, Lüftchen, als seegnetest  
Du eine Freude mir, wie einst, und  
Irrst, wie um Glückliche, mir am Busen?

Einst war ichs, doch wie Rosen, vergänglich war  
Das fromme Leben, ach und es mahnen noch,  
Die blühend mir geblieben sind, die  
Holden Gestirne zu oft mich dessen.

Beglückt, wer, ruhig liebend ein frommes Weib,  
Am eignen Heerd in rühmlicher Heimat lebt,  
Es leuchtet über festem Boden  
Schöner dem sicheren Mann sein Himmel.

Denn, wie die Pflanze, wurzelt auf eignem Grund  
Sie nicht, verglüht die Seele des Sterblichen  
Der mit dem Tageslichte nur, ein  
Armer auf heiliger Erde wandelt.

Zu mächtig ach! ihr himmlischen Höhen, zieht  
Ihr mich empor; bei Stürmen, am heitern Tag  
Fühl ich verzehrend euch im Busen  
Wechseln, ihr wandelnden Götterkräfte.

Doch heute laß mich stille den trauten Pfad  
Zum Haine gehn, dem golden die Wipfel schmückt  
Sein sterbend Laub, und kränzt auch mir die  
Stirne, ihr holden Erinnerungen!

Und daß mir auch, zu retten mein sterblich Herz  
Wie andern eine bleibende Stätte sei  
Und heimatlos die Seele mir nicht  
Über das Leben hinweg sich sehne

Sei du, Gesang, mein freundlich Asyl! sei du  
Beglückender! mit sorgender Liebe mir  
Gepflegt, der Garten, wo ich, wandelnd  
Unter den Blüthen, den immerjungen

In sichrer Einfalt wohne, wenn draußen mir  
Mit ihren Wellen allen die mächtige Zeit,  
Die Wandelbare fern rauscht und die  
Stillere Sonne mein Wirken fördert.

Ihr seegnet gütig über den Sterblichen,  
Ihr Himmelskräfte! jedem sein Eigentum,  
O seegnet meines auch, und daß zu  
Frühe die Parze den Traum nicht ende.

## MIJN EIGENDOM

In zijn volheid rust de herfstdag nu,  
Geklaard is de druif en de gaard staat rood  
Van fruit, al zijn vele fraaie bloesems  
Reeds gevallen als dank aan de aarde.

En rondom op het land, waar ik over de stille  
Veldweg ga, is voor de tevredenen  
Hun goed gerijpt, en heel wat blijde  
Arbeid verleent hun de rijkdom.

Uit de hemel blik op de bedrijvige mensen  
Door hun bomen heen mild het licht neer,  
De vreugde delend, want niet alleen door  
Mensenhanden is de vrucht gegroeid.

En straal jij, gouden licht, ook voor mij, en waai  
Ook jij, briesje, weer voor mij, alsof je een vreugde  
Voor mij zegent, zoals toen, en  
Zwerf je om mijn hart, als om wie gelukkig is?

Ooit was ik het, maar vergankelijk als de rozen was  
Het vrome leven, ach, en nog herinneren mij  
De bloesems die gebleven zijn, de  
Lieve sterren, al te vaak daaraan.

Gelukkig wie kan houden van een vrome vrouw,  
Aan zijn eigen haard in een lofwaardig land woont,  
Mooier over vaste bodem  
Straalt de hemel voor de man die veilig is.

Want zoals een plant die niet in niet eigen grond  
Geworteld is, vergloeit de ziel van de sterveling  
Die alleen bij daglicht, arm,  
Op de heilige aarde rondzwerft.

Te machtig, ach! Trekken jullie hemelse hoogten  
Mij omhoog; bij stormen, bij klaarlichte dag  
Voel ik jullie om beurten mijn borst  
Verteren, zwerfende godenkrachten.

Maar laat mij nu stil op het vertrouwde pad  
Naar het bos gaan, dat zijn stervende loof nog draagt  
Als een gouden kroon, en bekrans dan ook  
Mijn voorhoofd, lieve herinneringen!

En dat ook voor mij, om mijn sterfelijke hart te redden,  
Zoals voor anderen er een blijvende plek moge zijn  
Zodat niet zonder thuis mijn ziel  
Boven het leven uit zou smachten.

Wees jij, gezang mijn vriendelijk schuiloord! Wees jij,  
Verblijdende, met toegewijde liefde voor mij  
Verzorgd, de tuin, waar ik, wandelend  
Onder de bloesems, de eeuwig jonge,

In veilige eenvoud wonen kan, terwijl buiten mij  
Met al haar golven de machtige tijd,  
De onstandvastige, in de verte raast en de  
Stillere zon mijn handwerk helpt.

Zegen goedmoedig boven de stervelingen,  
Krachten van de hemel, voor ieder zijn eigendom,  
O zegen ook het mijne en laat niet te vroeg  
De schikgodin de droom afbreken.

### Da ich ein Knabe war...

Da ich ein Knabe war,  
Rettet' ein Gott mich oft  
Vom Geschrei und der Ruthe der Menschen,  
Da spielt' ich sicher und gut  
Mit den Blumen des Hains,  
Und die Lüftchen des Himmels  
Spielten mit mir.

Und wie du das Herz  
Der Pflanzen erfreust,  
Wenn sie entgegen dir  
Die zarten Arme streken,

So hast du mein Herz erfreut  
Vater Helios! und, wie Endymion,  
War ich dein Liebling,  
Heilige Luna!

Oh all ihr treuen  
Freundlichen Götter!  
Daß ihr wüßtet,  
Wie euch meine Seele geliebt!

Zwar damals rieff ich noch nicht  
Euch mit Nahmen, auch ihr  
Nanntet mich nie, wie die Menschen sich nennen  
Als kennten sie sich.

Doch kannt' ich euch besser,  
Als ich je die Menschen gekannt,  
Ich verstand die Stille des Aethers  
Der Menschen Worte verstand ich nie.

Mich erzog der Wohllaut  
Des säuselnden Hains  
Und lieben lernt' ich  
Unter den Blumen.

Im Arme der Götter wuchs ich groß.

### Toen ik een jongen was...

Toen ik een jongen was,  
Redde een god mij vaak  
Van het geschreeuw en roede der mensen,  
Toen speelde ik veilig en wel  
Met de bloemen van het bos,  
en de briesjes van de hemel  
Speelden met mij.

Zoals jij het hart  
Der planten verblijdt,  
Wanneer ze naar jou  
Hun zachte armen strekken,

Zo heb jij mijn hart verblijdt  
Vader Helios! En, als Endymion,  
Was ik jouw lieveling,  
Heilige Luna!

O jullie trouwe  
Vriendelijke goden!  
Wisten jullie maar  
Hoe mijn ziel van jullie hield!

Toen riep ik jullie nog niet  
Bij jullie naam, en jullie  
Noemden mij nooit zoals mensen elkaar noemen  
Alsof ze elkaar kennen.

Toch kende ik u beter  
Dan ik ooit de mensen heb gekend,  
Ik begreep de stilte van de ether  
Woorden van mensen begreep ik nooit.

Het welluidend ruisende bos  
Voedde mij op  
En liefhebben leerde ik  
tussen de bloemen.

In de arm van goden groeide ik op.

*Vertaling door Geert van Istendael en Erik Derycke  
in 'de mooiste van Friedrich Hölderlin'. uitg.  
Lannoo uitg. Atlas. 2010*